

Золотий ведмедик

Володимир Сосюра

ЗОЛОТИЙ ВЕДМЕДИК

(Поема)

Пролог

Вечір глянув самотнім ліхтарем.

Глибоко,

глибоко,

глибоко...

А в чийх-то очах жабування

і вогненні ночі шукань...

Падають

комети

на голі

коліна,

і сльози біжать по щоках...

То не сльози, а сині тремтючі

самотні вогні на шляхах...

"Санта Лючіє"1...

"Санта Лючіє"...

донесло й забриніло в самотніх вітрах.

"Санта Лючіє"...

"Санта Лючіє"...

За кордон, за кордон, за кордон.

А на віях заплакала смерть.

Я ніколи не бачив Америки

і не був я на березі Рони.

За кордон, за кордон, за кордон...

Пливуть, гойдаються в тумані синьому

думки розірвані,

немов з листа колишнього кохання останні

папірці.

Пливуть, гойдаються в тумані синьому...

В руці

не срібло мотузяне, —

то од очей примружених до місяця біжать

дроти прозорі...

Що чую я...

"Іще... іще..."

Вуста розтулені і тіла дух медяний...

А може, це не я?! Це тільки місто п'яне...

"Іще... іще..."

і кров лілово задзвонила...

Яка це сила...

Яка це сила...

В очах огонь, в ушах вітри...

а піді мною дві зорі,

і в їх солодку глибину *

дивлюсь, дивлюсь

і

потопаю,

і потопаю...

Яка це сила... Яка це сила...

Якби я жив в віки доісторичні,

я б не писав оцих поезій, а слухав, як шумує
море,

ганявся б за коханою, і в гніздах над землею
ми падали б в нестямі...

і тільки пальми, і тільки море,

а в небі...

вітер...

Але я тільки В. і С.2

А може, ні?., і це у мене

од електронів, простору і тембру, ночей

і днів, од виміру усього

в одній руці залякли віжжі,

і я керую часом,

і рухом я керую...

О мій ведмедик золотий...

Тебе привів, коли я спав, до мене лама
синьоокий

і так сказав:

"Не раз народжувався й умирав, і порох твій
вітри носили,

і все шукав,

шукав,

шукав
ти дівчину з очима золотими...
І буде час,
коли оцей ведмедик сумною дівчинкою стане,
й лілеї їй дадуть наймення
маненьке:
Ві-
Ра".
І я заснув.
Пройшли віки.
І в день, коли плакати листя
огнем асфальти облили,
почув очей твоїх питання:
"Ти?.."
І очі блиснули, що:
"Я".
Ковтає ногами дороги,
хвилюється темне вбрання...
а місяць осяяні роги
встромив в голубого коня:
кінь — час,
кінь — даль...
А в серці огнений чингал3...
Од місяця до земної кулі (о моя огнева
далина!..)
простяглися і побігли тунелі, тунелі
од бігуна — до бігуна,,
мої мислі на сонячній стелі...
Ой, чи скоро ж настане весна.
На трамваї до міського парку,
там, де сосни пахучо шумлять...
Чи латишка ти, а може, татарка...
...і в очах, де ведмедики сплять...
На трамваї до міського парку,
де пахуча і тепла земля...
Кінь — час,
кінь — даль...
А в серці огнений чингал...
Били там,
били тут...
"За битого двох небитих дають,

та й то не беруть".
Били там, били тут,
били там, били тут...
Почуваю, як он метушаться
з портфелями, де замість відношень
лимонади та лимони...
А ми — на далі, на далі, а ми — на гони,
на гони...
але ми — на далі, але ми — на гони...
й поміж нами я бачу тебе,
вітер гладє коханє волосся...
Це нічого, що порвані штиблєти,
але серце — на зоряні роси,
на зоряні роси...
І

І зупинились гнівні коні.
І падає
на гній
криваве
молоко...
Хто це ламає руки,
руки ясні, в агонії...

"Огонь!
Огонь!
Огонь!"
Майбутнє — мрії рожеві часу.
Майбутнє — сопілка далини.
А на небі розвіяне гасло
і на землі
сни.
Гей, на розі мого кохання пахне
розстрілами даль...
Вітер цокає в ставні:
"Лю-
бо,
встань..."
Вітру наймення — Володька. Сумно
дивлюсь у вікно.
Снилась мені ти на фронті. Роки...

секунди... давно...

II

Зірвав з коня, і...

гох!

ударив об

землю...

Крикнув шалено:

"Моя!"

А я твої очі едеплю,

та не перший, не перший

я.

III

Вітер над морем... скелі... В море

я кинув когось.

Місяць доріжку стеле, ніби на хвилях

огонь.

Місяць доріжку стеле, ляжу на ній,

засну...

Тихо, без дум опускаюся в темну,

холодну труну.

1923